

Cwestiynau enghreifftiol

SQE1: Gwybodaeth

Gyfreithiol Weithredol (FLK)

2

28 Tachwedd 2025

SQE1 yw rhan gyntaf yr asesiad SQE ac mae'n profi eich gallu i ddefnyddio gwybodaeth gyfreithiol weithredol (FLK). Mae strwythur SQE1 wedi'i nodi isod. Prawf amlddewis ar gyfrifiadur yw hwn, sydd ag un ateb gorau i bob cwestiwn.

Diben y cwestiynau enghreifftiol

Cafodd y cwestiynau enghreifftiol eu cynllunio i ddangos y math o gwestiynau a geir yn yr asesiadau FLK1 ac FLK2 a thrwy hynny maent yn helpu darparwyr addysg ac ymgeiswyr i gynllunio hyfforddiant SQE ac i baratoi at yr asesiad. Mae'r cwestiynau enghreifftiol yn dilyn yr un arddull a chawsant eu llunio yn unol â'r un broses â'r cwestiynau a ddefnyddir yn yr asesiad.

Nid yw'r o gwestiynau enghreifftiol yn cynrychioli'r holl ddeunydd sydd wedi'i gynnwys yn FLK ac ni chawsant eu cynllunio i fod yn gopi o asesiad SQE1 ei hun, nac i fod yn ffug-asesiad. Does dim modd ail-greu'r profiad o sefyll SQE1 go iawn o weithio trwy'r o gwestiynau enghreifftiol, gan fod yr asesiad go iawn dan amodau llyfr caeedig ac wedi'i amseru.

Fel rhan o'u paratoadau, efallai y bydd ymgeiswyr am ystyried faint o amser sydd ganddynt i ateb cwestiynau SQE1. I'ch atgoffa, mae pob FLK yn cynnwys 180 o gwestiynau. Caiff pob FLK ei rannu'n ddwy sesiwn, a'r amser safonol a ganiateir ar gyfer pob sesiwn yw 2 awr 33 munud, gyda 90 cwestiwn ym mhob sesiwn. Felly, ar gyfartaledd, bydd gan ymgeiswyr tua 1.7 munud fesul cwestiwn. Bydd angen mwy / llai o amser i ateb rhai cwestiynau na rhai eraill.

Strwythur SQE1 a mapio'r cwestiynau enghreifftiol

Caiff SQE1 ei ffurfio gan ddau asesiad. Mae cyfanswm o 360 o gwestiynau - 180 ym mhob asesiad. Maent yn rhoi sylw i'r meysydd pwnc canlynol:

1. Cyfraith ac Ymarfer ym maes Busnes; Datrys Anghydfodau; Contractau; Camwedd; System Gyfreithiol Cymru a Lloegr; Cyfraith Gyfansoddiadol a Gweinyddol a Chyfraith yr Undeb Ewropeaidd, a Gwasanaethau Cyfreithiol.
2. Ymarfer ym maes Eiddo; Ewyllysiau a Gweinyddu Ystadau; Cyfrifon Cyfreithwyr; Cyfraith Tir; Ymddiriedolaethau; Cyfraith ac Ymarfer ym maes Trosedd.

Mae Moeseg ac Ymddygiad Proffesiynol yn cael eu harchwilio'n dreiddiol ar draws y ddau asesiad uchod.

Cwestiwn 46

Mae dyn yn bwriadu creu ymddiriedolaeth er budd ei ferch yn ystod ei bywyd hi ond yn y pen draw mae ef am i'r gronfa ymddiriedolaeth drosglwyddo i'w ŵyr (grandson).

Mae'r dyn yn trosglwyddo'r gronfa ymddiriedolaeth i ymddiriedolwyr, i'w dal mewn ymddiriedolaeth i'w ferch fel y tenant am oes (life tenant) a'i ŵyr fel y gweddilliadwr (remainderman), ar yr amod bod yr ŵyr yn cymhwyso fel cyfreithiwr yng Nghymru a Lloegr.

Ar ôl i'r ymddiriedolaeth gael ei chreu, mae'r ferch a'r ŵyr mewn damwain car. Mae'r ŵyr yn marw yn lleoliad y ddamwain ac mae'r ferch yn marw yn yr ysbyty yn fuan wedi hynny. Roedd yr ŵyr yn ei ail flwyddyn o gwrs gradd yn y gyfraith yn Llundain.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gofyn am gyngor ynghylch pwy sydd â hawl i'r gronfa ymddiriedolaeth.

Pa un o'r datganiadau canlynol sy'n disgrifio orau pwy sydd â hawl i'r gronfa ymddiriedolaeth?

- A. Mae'r gronfa ymddiriedolaeth yn perthyn i ystad y ferch oherwydd iddi oroesi (survived) yr ŵyr.
- B. Mae'r gronfa ymddiriedolaeth yn perthyn i ystad yr ŵyr gan mai bwriad y setlor oedd y dylai'r ŵyr ei chael hi wedi i'r ferch farw.
- C. Mae'r gronfa ymddiriedolaeth yn perthyn i'r dyn gan nad oedd yr ŵyr wedi goroesi (survived) y ferch.
- D. Bydd y gronfa ymddiriedolaeth yn cael ei rhannu'n gyfartal rhwng ystadau'r ferch a'r ŵyr.
- E. Mae'r gronfa ymddiriedolaeth yn perthyn i'r dyn gan i'w ŵyr fethu â bodloni'r amod.

Cwestiwn 47

Roedd menyw yn meddiannu (occupy) siop ar les sy'n ddwy flynedd o hyd. Ar ddiwedd y cyfnod, adnewyddwyd y les am ddwy flynedd arall. Mae'r fenyw yn parhau i feddiannu'r siop ar y les newydd. Gwnaed y les newydd drwy weithred (by deed) ac nid oedd ei darpariaethau'n cyfeirio at a.62 o Ddeddf Cyfraith Eiddo 1925.

Yng nghefn y siop, mae storfa allanol, sy'n eiddo i'r landlord. Er nad yw wedi'i gynnwys yn y naill les na'r llall, mae'r fenyw bob amser wedi ei defnyddio i gadw stoc. Ar ddechrau'r les wreiddiol, dywedodd y landlord ei fod yn hapus i'r fenyw wneud hyn, cyn belled â'i bod yn cadw'r storfa'n daclus, gan ei fod yntau hefyd yn ei defnyddio ar gyfer storio.

Ddoe, datgelodd y landlord ei gynllun i ddymchwel y storfa. Mae'r fenyw eisiau atal hyn rhag digwydd trwy sefydlu bod ganddi hawl i ddefnyddio'r storfa.

A oes gan y fenyw hawddfaint orfodadwy (enforceable easement) i ddefnyddio'r storfa?

- A. Oes, gan fod ei thrwydded i ddefnyddio'r storfa wedi'i throï'n hawddfaint yn y les newydd.
- B. Oes, gan fod y storfa'n angenrheidiol i'w busnes.
- C. Nac oes, gan mai trwydded yn unig oedd y cytundeb i ganiatáu iddi gadw stoc yn y storfa.
- D. Nac oes, gan na chofnodwyd yn ysgrifenedig y cytundeb i ganiatáu iddi gadw stoc yn y storfa.
- E. Nac oes, gan ei bod hi'n rhannu'r defnydd o'r storfa gyda'r landlord.

Cwestiwn 48

Mae dyn yn cael ei arestio am 11pm ar nos Fercher, dan amheuaeth o achosi niwed corfforol difrifol gyda bwriad (grievous bodily harm with intent) i fenyw. Caiff ei gludo i orsaf yr heddlu gan gyrraedd am 11.30pm ac awdurdodwyd iddo gael ei gadw yno am 11.45pm.

Mae ymchwiliadau'r heddlu'n parhau. Mae angen cynnal chwiliadau, cael gafael ar dystion a chael tystiolaeth feddygol. Bydd oedi cyn y gellir cael y dystiolaeth feddygol gan fod y fenyw yn cael llawdriniaeth ddwys. Mae'r swyddogion ymchwilio yn rhagweld y bydd angen iddynt ddefnyddio'r pwerau cadw hiraf posibl sydd ar gael i'r heddlu cyn gwneud cyhuddiad (charge), ac efallai y bydd angen iddynt ofyn i'r Llys Ynadon am warant i gadw'r dyn am ragor o amser.

Tan pryd y gellir cadw'r dyn cyn gwneud cyhuddiad, heb warant i'w gadw am ragor o amser?

- A. 11.30pm ar y nos lau.
- B. 11.45pm ar y nos lau.
- C. 11am ar y dydd Gwener.
- D. 11.30am ar y dydd Gwener.
- E. 11.45am ar y dydd Gwener.

Cwestiwn 49

Roedd dyn wedi gwahanu oddi wrth ei wraig rai blynnyddoedd yn ôl. Maen nhw'n parhau i fod yn ffrindiau ac ni wnaethon nhw ysgaru. Dechreuodd y dyn gyd-fyw â'i bartner dair blynedd yn ôl.

Chwe wythnos yn ôl, roedd y dyn, ei wraig a'u merch (a oedd yn 21 oed) mewn damwain car tra oeddent ar eu ffordd i seremoni raddio'r ferch. Cafodd y dyn ei ladd yn syth. Bu farw'r wraig a'r ferch y diwrnod canlynol.

Mae'r partner a oedd byw gyda'r dyn yn dal yn fyw. Nid oes gan y dyn unrhyw berthnasau eraill. Bu farw'n ddiwyllys (intestate) a'i ystad net, sy'n is na swm y rheolau diwyllysedd, yw £1,500,000.

Pa un o'r canlynol yw'r disgrifiad gorau o sut y bydd ystad y dyn yn cael ei dosbarthu?

- A. Bydd yn cael ei dosbarthu i ystad y wraig yn unig.
- B. Bydd yn cael ei dosbarthu i ystad y wraig ac ystad y ferch.
- C. Bydd yn cael ei dosbarthu i ystad y ferch yn unig.
- D. Bydd yn cael ei dosbarthu i'r partner a oedd yn byw gyda'r dyn yn unig.
- E. Bydd yn cael ei dosbarthu i'r partner a oedd yn byw gyda'r dyn, ac i ystad y ferch.

Cwestiwn 50

Rhoddwyd les busnes dyddiedig 15 Gorffennaf 1989 i gwmni ('y Tenant'). Dechreuodd ar 24 Mehefin 1989 am gyfnod o 50 mlynedd.

Mae'r Tenant wrthi'n aseinio gweddill cyfnod y les i gwmni arall ('yr Aseinai' (assignee)).

Mae'r les yn darparu mai dim ond gyda chydsyniad (consent) y landlord y gellir aseinio'r les (ni ddylid gohirio'r cysyniad yn afresymol). Mae'r Tenant wedi gwneud cais i'r landlord presennol ('y Landlord') am gydsyniad i aseinio'r les ac mae'r Landlord wedi nodi ei fod yn cydsynio mewn egwyddor yn amodol ar gwblhau trwydded i aseinio.

Mae cyfreithiwr y Landlord yn drafftio'r drwydded i aseinio. Mae hi'n drafftio'r cyfamod (covenant) i lywodraethu atebolrwydd (liability) yn y dyfodol o dan unrhyw gyfamodau'r tenant yn y les.

Pa un o'r cyfamodau canlynol y dylai cyfreithiwr y Landlord ei gynnwys yn y drwydded ddrafft i aseinio?

- A. Mae'r Tenant yn creu cyfamod â'r Landlord i ddarparu cytundeb gwarant awdurdodedig i'r Landlord (ar ffurf y cytunir arni) ar yr aseiniad.
- B. Mae'r Tenant yn cyfamodi â'r Landlord y bydd yr Aseinai yn cyflawni'r cyfamodau yn y les drwy gydol gweddill cyfnod y les.
- C. Mae'r Tenant yn cyfamodi â'r Landlord y bydd yr Aseinai'n cyflawni'r cyfamodau yn y les tan y tro nesaf y caiff y les ei aseinio'n ddilys gyda chydsyniad y Landlord.
- D. Mae'r Aseinai'n cyfamodi â'r Landlord i gyflawni'r cyfamodau yn y les drwy gydol gweddill cyfnod y les.
- E. Mae'r Aseinai'n cyfamodi â'r Landlord i gyflawni ei gyfamodau yn y les tan y tro nesaf y caiff y les ei aseinio'n ddilys gyda chydsyniad y Landlord.

Cwestiwn 51

Mae menyw yn berchen ar dŷ rhydd-ddaliad (freehold) cofrestredig. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, gofynnodd datblygwr eiddo i'r fenyw wneud cytundeb opsiwn (option agreement) gydag ef. Yn gyfnewid am ffi'r cytundeb hwn, cytunodd y fenyw i roi'r dewis i'r datblygwr eiddo brynu ei thŷ unrhyw bryd o fewn pum mlynedd ar ôl y cytundeb opsiwn. Yn ddiweddar, cytunwyd ar y cytundeb opsiwn a chafodd ei gyfnewid.

Pa un o'r canlynol sy'n cynrychioli'r ffordd orau i'r datblygwr eiddo ddiogelu'r cytundeb opsiwn?

- A. Cofrestru fel hysbysiad.
- B. Cofrestru fel pridiant tir (land charge) C(iv).
- C. Cofrestru fel pridiant tir (land charge) D(ii).
- D. Cofrestru fel buddiant sy'n drech na (overriding) gwarediad cofrestredig (registered disposition).
- E. Cofrestru fel gwarediad cofrestradwy (registrable disposition).

Cwestiwn 52

Mae menyw yn dal dig (holds a grudge) yn erbyn ei chyn-gyflogwr.

Mae'r fenyw yn mynd i dŷ'r cyn-gyflogwr gan fwriadu torri un o ffenestri'r tŷ gyda bricsen.

Mae hi'n gweld car ar ddreif y tŷ ac yn sylweddoli y gallai rhywun fod yn y tŷ. Mae hi hefyd yn sylweddoli, os bydd hi'n taflu'r fricsen, y gallai bywyd unrhyw un sydd yn y tŷ fod mewn perygl naill ai gan y fricsen neu drwy ddarnau o wydr yn hedfan o ganlyniad i dorri'r ffenestr gan y fricsen. Fodd bynnag, nid yw'n bwriadu anafu unrhyw un na pheryglu bywyd neb.

Mae'r fenyw yn taflu bricsen drwy ffenestr y gegin. Mae'r ffenestr yn torri ac mae darnau o wydr yn cael eu taflu i'r gegin o ganlyniad. Mae mab y cyn-gyflogwr yn eistedd yn y gegin.

Mae'r fricsen yn hedfan heibio iddo ac yn methu ei daro o drwch blewyn. Mae'r mab yn cael ei anafu gan nifer o ddarnau o wydr sy'n hedfan, gan achosi anafiadau sy'n peryglu ei fywyd.

Pa un o'r canlynol sy'n disgrifio orau pam mae'r fenyw yn euog o ddifrod troseddol gwaethygedig (aggravated criminal damage)?

- A. Roedd hi'n bwriadu taflu'r fricsen drwy ffenestr y gegin ac o ganlyniad i hynny cafodd y mab ei anafu gan wydr yn hedfan.
- B. Roedd hi'n bwriadu taflu'r fricsen drwy ffenestr y gegin ac o ganlyniad i hynny rhoddwyd bywyd y mab mewn perygl gan wydr yn hedfan.
- C. Roedd hi'n bwriadu taflu'r fricsen drwy ffenestr y gegin ac o ganlyniad i hynny rhoddwyd bywyd y mab mewn perygl gan y fricsen.
- D. Roedd hi'n bwriadu taflu'r fricsen drwy ffenestr y gegin ac roedd hi'n ddi-hid (reckless) ynghylch a fyddai bywyd mewn perygl gan y fricsen o ganlyniad i hynny.
- E. Roedd hi'n bwriadu taflu'r fricsen drwy ffenestr y gegin ac roedd hi'n ddi-hid (reckless) ynghylch a fyddai bywyd mewn perygl gan wydr yn hedfan o ganlyniad i hynny.

Cwestiwn 53

Mae menyw yn marw gan adael ei hystad gyfan i elusen. Mae'r ysgutorion (executors) yn dod ar draws y ddogfen ganlynol ymhlith papurau'r fenyw:

"Drwy hyn rwy'n cadarnhau fy mod yn dal fy mwthyn gwyliau mewn ymddiriedolaeth i'm mab a'm merch-yng-nghyfraith."

Dyddiad flwyddyn yn ôl sydd ar y ddogfen ac mae llofnod y fenyw arni. Nid oedd tyst i'r llofnod.

Nid oedd y fenyw wedi cymryd unrhyw gamau pellach mewn perthynas â'r bwthyn yr oedd hi'r unig berchennog cofrestredig arno. Doedd ei mab a'i merch-yng-nghyfraith (y mae'r ddau ohonynt yn oedolion) ddim yn gwybod dim am y ddogfen. Roedden nhw wedi ymddieithrio (estranged) oddi wrth y fenyw ac nid oeddent wedi bod mewn cysylltiad â hi yn ystod y chwe mis cyn ei marwolaeth.

Mae'r mab a'r ferch-yng-nghyfraith yn honni bod y bwthyn wedi'i ddal mewn ymddiriedolaeth ar eu cyfer nhw ac nid yw'n rhan o ystad y fenyw.

Pa un o'r ffactorau canlynol sy'n berthnasol wrth benderfynu a yw'r bwthyn wedi'i ddal mewn ymddiriedolaeth i'r mab a'r ferch-yng-nghyfraith?

- A. Mae'r mab a'r ferch-yng-nghyfraith yn oedolion.
- B. Roedd teitl cyfreithiol y bwthyn yn eiddo i'r fenyw pan gyhoeddodd hi'r ymddiriedolaeth.
- C. Nid oedd y fenyw wedi trosglwyddo'r teitl cyfreithiol i'r bwthyn cyn ei marwolaeth.
- D. Roedd y mab a'r ferch-yng-nghyfraith wedi ymddieithrio oddi wrth y fenyw.
- E. Nid oedd y fenyw wedi cyflawni gweithred (deed) yn datgan yr ymddiriedolaeth.

Cwestiwn 54

Bu farw dyn ym mis Rhagfyr 2024. Roedd wedi gwneud tair rhodd oes (lifetime gifts) yn unig, pob un ohonynt i'w fab, i helpu gyda chostau atgyweirio tŷ'r mab. Dyma'r rhoddion:

Mai 2018	£3,000
Gorffennaf 2019	£4,000
Awst 2021	£7,000

Beth yw cyfanswm cronol (cumulative total) y dyn at ddiben Treth Etifeddiant ar ddyddiad ei farwolaeth?

- A. £0
- B. £1,000
- C. £2,000
- D. £4,000
- E. £5,000

Cwestiwn 55

Mae'r heddlu'n cael ei alw i far mewn perthynas â honiad o ymosodiad. Mae swyddogion yr heddlu sy'n mynd i'r bar yn siarad â dyn sy'n gwaedu o doriad i'r wyneb. Mae menyw yn cael ei harestio yn y bar ar amheuaeth o ymosodiad ar y dyn sy'n achosi gwir niwed corfforol (actual bodily harm) iddo. Mae'r swyddog arestio yn sylwi ar waed ar law'r fenyw.

Mae'r fenyw yn cael ei chludo i orsaf yr heddlu. Awdurdodir iddi gael ei chadw yno ac yna caiff ei chyfweld dan rybudd (under caution) ym mhresenoldeb ei chyfreithiwr. Yn unol â chynghor ei chyfreithiwr, mae'r fenyw yn arfer ei hawl i aros yn ddistaw yn y cyfweliad ac nid yw'n rhoi eglurhad am y gwaed ar ei llaw.

Mae'r swyddog cyfweld yn rhybuddio'r fenyw bod ymchwiliad yn cael ei gynnal i ymosodiad ac mae'n gofyn iddi roi esboniad am y gwaed ar ei llaw oherwydd credir y gallai'r gwaed fod yno oherwydd iddi gyflawni'r ymosodiad. Caiff hi ei hatgoffa bod y cyfweliad yn cael ei recordio ac y gellir rhoi'r cofnod fel tystiolaeth mewn gwrandawriad llys, ac y gallai llys ddod i gasgliad (draw an inference) yn ddiweddarach os bydd hi'n methu rhoi esboniad am y gwaed yn ystod y cyfweliad. Mae'r fenyw yn parhau i arfer ei hawl i aros yn ddistaw.

Mae'r fenyw yn cael ei chyhuddo (charged) o ymosod ar y dyn gan achosi gwir niwed corfforol iddo. Mae'r fenyw yn pledio'n ddieuog ac yn gwrthod rhoi tystiolaeth yn ei threial.

A oes modd gwahodd llys y treial i ddod i gasgliad a fyddai'n niweidiol i'r fenyw gan iddi fethu rhoi esboniad am y gwaed ar ei llaw yn ei chyfweliad dan rybudd?

- A. Nac oes. Gan nad yw'r fenyw yn rhoi tystiolaeth yn ei threial, nid yw'n dibynnu ar ffaith yn ei hamddiffyniad nad oedd hi wedi sôn amdani yn ei chyfweliad dan rybudd.
- B. Nac oes, gan fod hawl gan y fenyw i aros yn ddistaw yn ei chyfweliad dan rybudd.
- C. Nac oes, gan fod cyfreithiwr y fenyw wedi ei chynghori i arfer ei hawl i aros yn ddistaw yn ei chyfweliad dan rybudd.
- D. Oes, oherwydd y rhybudd (warning) a roddwyd i'r fenyw yn ei chyfweliad dan rybudd.
- E. Oes, gan y byddai wedi bod yn rhesymol i'r fenyw egluro'r gwaed ar ei llaw yn ei chyfweliad dan rybudd.

Cwestiwn 56

Mae menyw yn prynu eiddo rhydd-ddaliadol (freehold). Dewisodd hi'r eiddo gan ei fod yn cynnwys garej fawr ar wahân a fyddai'n ddelfrydol ar gyfer storio ei chasgliad o bum car o dras (vintage).

Cafodd contractau sy'n ymgorffori'r Amodau Gwerthu Safonol (Pumed Argraffiad - Diwygiad 2018) (SCS), heb eu diwygio, eu cyfnewid yr wythnos diwethaf. Mae'r fenyw wedi darganfod bod tân wedi bod yn yr eiddo neithiwr. Er na fu effaith ar y tŷ, mae'r garej wedi ei dinistrio. Nid yw'r fenyw'n siŵr ei bod hi am fwrw ymlaen â phrynu'r eiddo gan y bydd hi'n cymryd chwe mis i ailadeiladu'r garej. Mae hi'n poeni am unrhyw gostau ychwanegol y gallai hyn eu golygu ac nid yw'n gwybod ble y bydd ei cheir yn cael eu storio yn y cyfamser.

Mae'r fenyw yn gofyn i'w chyfreithiwr am gyngor.

Beth ddylai'r chyfreithiwr ei gynghori i'r fenyw?

- A. Mae hi wedi ymrwymo'n gytundebol i gwblhau'r pryniant. Ni fydd unrhyw ostyngiad yn y pris prynu gan fod y risg yn cael ei throsglwyddo iddi hi wrth gyfnewid.
- B. Ni ellir ei gorfodi hi i gwblhau'r pryniant gan fod rhan bwysig o destun y contract wedi'i dinistrio.
- C. Mae hi wedi ymrwymo'n gytundebol i gwblhau'r pryniant. Roedd yr SCS yn mynnu bod y fenyw yn prynu polisi yswiriant a rhaid iddi ddefnyddio unrhyw enillion i adfer y garej.
- D. Mae hi wedi ymrwymo'n gytundebol i gwblhau'r pryniant. Mae'r risg yn parhau gyda'r gwerthwr sy'n gorfod adfer y garej er mwyn cyflawni ei rwymedigaethau o dan y contract.
- E. Mae hi'n gallu penderfynu a fydd hi'n bwrw ymlaen ai peidio. Os bydd hi'n bwrw ymlaen, mae hi'n gallu gorfodi'r gwerthwr i adfer y garej i'r safon yr oedd ar ddyddiad y contract.

Cwestiwn 57

Mae cwmni o gyfreithwyr yn gweithredu ar ran ysgutorion (executors) ystad dyn a fu farw. Mae newydd gael y grant profiant (grant of probate). Wrth wneud cais am y grant profiant, talodd y cwmni'r ffi berthnasol i'r gwasanaeth profiant, sef £300, o'i gyfrif banc busnes. Mae'r cwmni'n cael £5,225 gan fanc y dyn a fu farw, sef y balans a oedd gan y dyn a fu farw wrth gau ei gyfrif, ac mae'r cwmni'n talu'r swm hwnnw i mewn i gyfrif banc cyffredinol i gleientiaid y cwmni.

Mae'r cwmni wedi cael anfoneb am £200 (dim TAW yn daladwy), ond nid yw wedi ei thalu eto. Mae'r anfoneb wedi'i chyfeirio at y cwmni gan brisiwr lleol a ddarparodd brisiad profiant (probate valuation) ar ddodrefn y dyn a fu farw.

Mae'r cwmni'n cyflwyno bil i'r ysgutorion fel a ganlyn:

Costau proffesiynol	£1,000
TAW	£200
Alldaliad (disbursement) wedi ei dalu (ffi profiant)	£300
Alldaliad heb ei dalu (ffi prisio)	£200
Cyfanswm	£1,700

Beth yw'r uchafswm y gall y cwmni ei drosglwyddo i gyfrif banc busnes y cwmni?

- A. £1,000
- B. £1,300
- C. £1,200
- D. £1,400
- E. £1,700

Cwestiwn 58

Mae ffermwr yn gwerthu cae, sy'n ffurfio rhan o'i fferm, i ddyn. Wrth drosglwyddo mae'r dyn yn cytuno na fydd ef na'i olynwyr yn y teitl (successors in title) yn codi mwy na phedwar tŷ unllawr ar y cae.

Beth yw natur y buddiant a grëwyd yn y trosglwyddiad?

- A. Buddiant cyfreithiol gan mai cyfamod cyfyngiadol (restrictive covenant) yw hwn.
- B. Buddiant ecwitiol gan mai cyfamod cyfyngiadol (restrictive covenant) yw hwn.
- C. Buddiant ecwitiol gan mai cyfamod cadarnhaol (positive covenant) yw hwn.
- D. Buddiant cyfreithiol gan mai cyfamod cadarnhaol (positive covenant) yw hwn.
- E. Buddiant ecwitiol gan mai contract ystad yw hwn.

Cwestiwn 59

Wrth i ddyn gerdded ar hyd stryd, mae menyw yn rhedeg tuag ato yn gweiddi'n uchel ac yn chwifio ei breichiau. Mae'r dyn yn cael ei ddrysu gan beth mae'r fenyw yn ei weiddi, ond mae'n credu'n wirioneddol fod y fenyw ar fin ymosod arno. Ni fyddai person rhesymol yn sefyllfa'r dyn wedi credu bod y fenyw ar fin ymosod arno.

Wrth i'r fenyw agosáu at y dyn, mae'r dyn yn gwrthio ei brest hi gyda'i ddwy law, gan achosi iddi faglu am yn ôl. Byddai'r grym yr oedd y dyn yn ei ddefnyddio wrth wrthio'r fenyw wedi bod yn rhesymol pe bai hi'n ymosod ar y dyn. Mae'r fenyw yn cael ei syfrdanu ac yn gwylltio, ond nid yw wedi'i hanafu. Mae'r fenyw yn egluro wrth y dyn mai ceisio ei rybuddio bod teils yn disgyn oddi ar do adeilad cyfagos yr oedd hi.

Mae heddwys yn gweld y digwyddiad ac mae'r dyn yn cael ei arestio a'i gyhuddo (charged) wedi hynny o ymosodiad cyffredin. Mae'r dyn yn bwriadu dibynnu yn y llys ar yr amddiffyniad ei fod yn amddiffyn ei hun pan wrthiodd y fenyw.

Pa un o'r canlynol sy'n egluro orau a all y dyn ddibynnu ar hunanamddiffyniad?

- A. Ni all ddibynnu ar hunanamddiffyniad, gan iddo wrthio'r fenyw cyn iddi ymosod arno'n gorfforol.
- B. Ni all ddibynnu ar hunanamddiffyniad, gan fod ei gred bod y fenyw ar fin ymosod arno yn afresymol.
- C. Ni all ddibynnu ar hunanamddiffyniad, gan fod ei gred bod y fenyw ar fin ymosod arno yn anghywir.
- D. Gall ddibynnu ar hunanamddiffyniad, gan ei fod yn credu bod y fenyw ar fin ymosod arno ac roedd y grym a ddefnyddiodd ef yn rhesymol.
- E. Gall ddibynnu ar hunanamddiffyniad, gan ei fod yn credu bod y fenyw ar fin ymosod arno ac nid achosodd niwed afresymol i'r fenyw.

Cwestiwn 60

Roedd menyw wedi prynu tŷ yng Nghymru am £300,000 bum mlynedd yn ôl. Mae hi wedi gwneud gwaith adnewyddu ac ailwampio sylweddol iddo.

Mae contractau ar gyfer gwerthu'r tŷ i brynwr wedi cael eu cyfnewid. Y pris gwerthu yw £450,000.

Mae cyfreithiwr y prynwr yn paratoi i gwblhau. Ar hyn o bryd mae'n drafftio cyfriflen ariannol (financial statement) i'w gleient ac mae angen iddo gynnwys y dreth sy'n daladwy ar ôl cwblhau'r pryniant.

Pa dreth fydd yn rhaid i'r prynwr ei dalu ar ôl cwblhau'r pryniant?

- A. Treth Stamp (Stamp Duty).
- B. Treth Trafodiadau Tir (Land Transaction Tax).
- C. Treth ar Enillion Cyfalaf (Capital Gains Tax).
- D. Treth Dir y Dreth Stamp (Stamp Duty Land Tax).
- E. Treth ar Werth (Value Added Tax).

Cwestiwn 61

Mae dyn yn ymddiriedolwr (trustee) ar gyfer cronfa o £500,000. Yn groes i'r ymddiriedolaeth, mae'n trosglwyddo £200,000 o arian yr ymddiriedolaeth i'w bartner i'w galluogi hi i brynu tŷ. Mae'r dyn yn gwneud hyn gan ei fod eisiau creu argraff arni.

Mae partner y dyn yn gwybod nad yw'r dyn yn ddigon cyfoethog i allu fforddio trosglwyddo £200,000 iddi. Mae hi'n gwybod bod ganddo nifer o gredydwy'r sy'n dod i gyfanswm o fwy na £200,000. Roedd y dyn wedi dweud wrthi ar sawl achlysur blaenorol ei fod yn ymddiriedolwr ac y byddai'n barod i gymryd arian yn anghyfreithlon gan yr ymddiriedolaeth i'w ddefnyddio at ei ddibenion ei hun.

Ni ofynnodd partner y dyn ynglŷn â ffynhonnell y £200,000, gan ei bod hi'n teimlo trueni dros y dyn ac nid oedd am frifo ei deimladau. Ar ben hyn, roedd hi'n awyddus i gael yr arian i'w ddefnyddio at ei dibenion ei hun. Yn lle prynu tŷ, gwariodd yr holl arian ar bartïon a gwyliau drud.

Erbyn hyn mae'r dyn wedi diflannu, yn dal mewn dyled i'w gredydwy'r. Mae buddiolwyr (beneficiaries) yr ymddiriedolaeth bellach am wneud hawliad personol o £200,000 yn erbyn y partner.

A yw hawliad personol yn erbyn y partner yn debygol o lwyddo?

- A. Ydy, gan ei bod hi wedi ymddwyn yn anonest wrth gynorthwyo'r dyn i dorri ei ymddiriedolaeth.
- B. Ydy, gan fod yr wybodaeth a oedd ganddi yn ei gwneud hi'n amheus ond penderfynodd beidio â holi am yr arian.
- C. Nac ydy, gan iddi ddefnyddio'r arian at ddibenion gwahanol i'r diben yr oedd y dyn yn ei fwriadu.
- D. Nac ydy, gan nad oedd ganddi wybodaeth wirioneddol bod y dyn yn torri ymddiriedolaeth.
- E. Nac ydy, gan ei bod hi wedi gwastraffu'r arian a roddodd y dyn iddi.

Cwestiwn 62

Mae menyw yn penderfynu gwneud ewyllys yn ei chartref. Ar ddarn o bapur, mae hi'n ysgrifennu'r darpariaethau (provisions) y mae hi am eu cynnwys. Mae hi'n llofnodi'r ewyllys ar y gwaelod ac yna'n gofyn i ddau gymydog ddod i'w thŷ i weithredu fel tystion.

Tra bod y ddau dyst yn bresennol yn yr ystafell fyw, mae'r fenyw yn pwyntio at ei llofnod ar waelod yr ewyllys ac yn dweud: "Rwyf wedi ei llofnodi'n barod." Yna mae'r tyst hŷn a'r fenyw yn mynd i'r gegin i wneud diod. Tra eu bod yn y gegin, mae'r tyst iau yn llofnodi'r ewyllys o dan lofnod y fenyw. Yna mae'r tyst hŷn a'r fenyw yn dychwelyd i'r ystafell fyw a, thra bod y tri gyda'i gilydd, mae'r tyst hŷn yn ychwanegu ei llofnod hi i'r ewyllys o dan lofnod y tyst iau.

Does dim dyddiad na chymal ardystio (attestation clause) yn yr ewyllys.

Pam bod ewyllys y fenyw yn annilys?

- A. Gan nad oes dyddiad ar yr ewyllys.
- B. Gan na welodd y tystion y fenyw yn llofnodi'r ewyllys.
- C. Gan nad oedd y fenyw yn bresennol pan oedd y tyst iau wedi llofnodi'r ewyllys.
- D. Gan na welodd y tystion ei gilydd yn llofnodi'r ewyllys.
- E. Gan nad oes cymal ardystio ar yr ewyllys.

Cwestiwn 63

Mae menyw yn berchen ar rydd-ddaliad (freehold) cofrestredig ar gyfer gweithdy.

Mae hi'n cytuno ar lafar i roi'r hawl unigryw (exclusive right) i artist feddiannu'r gweithdy fel stiwdio iddo. Maent yn cytuno y bydd y trefniant yn para am 12 mis ac y bydd yr artist yn cymryd meddiant ar unwaith. Ni fydd taliad ymlaen llaw ond bydd rhent misol y farchnad yn daladwy.

Mae'r artist yn cadarnhau telerau'r trefniant mewn e-bost. Mae'r fenyw yn darllen yr e-bost ond nid yw hi'n ei gydnabod.

Nid yw'r artist yn cymryd unrhyw gamau pellach mewn perthynas â'r trefniant ond, cyn i'r artist symud i mewn i'r gweithdy, mae'r fenyw yn dweud wrtho ei bod hi wedi newid ei meddwl.

Mae'r artist yn honni bod y trefniant wedi creu cytundeb gorfodadwy (enforceable) sy'n caniatáu iddo feddiannu'r gweithdy fel stiwdio iddo.

Beth sydd wedi'i greu gan y trefniant?

- A. Les gyfreithiol, gan fod y cytundeb llafar yn ddigonol.
- B. Les ecwitiol, gan fod yr e-bost yn ysgrifenedig ond nid yw'n weithred (deed).
- C. Trwydded, gan nad yw'r partïon wedi llofnodi'r e-bost.
- D. Trwydded, gan nad yw'r artist wedi ymgymryd â meddiant (taken up occupation).
- E. Les ecwitiol, gan nad oes modd cofrestru'r cytundeb llafar.

Cwestiwn 64

Mae menyw yn ffonio'r gwasanaethau brys ac yn siarad â pherson sy'n trin galwadau ac nad yw'n heddwad (civilian call handler). Mae hi'n swnio'n drist ac yn crio. Mae hi'n honni bod ei gŵr, y mae hi'n ei enwi, newydd ymosod arni trwy ei dyrnu (punch) hi yn y wyneb. Mae hi'n dweud ei bod hi wedi cloi ei hun yn yr ystafell ymolchi yn eu tŷ i wneud yr alwad am ei bod yn ofni y bydd e'n ymosod arni unwaith eto. Mae hi'n gofyn i swyddogion yr heddlu ddod i'w cyfeiriad. Mae'r alwad yn cael ei recordio.

Pan mae'r heddwadion yn cyrraedd ychydig funudau'n ddiweddarach mae'r gŵr yn dal i fod yn y tŷ. Mae'r fenyw wedi'i chloi yn yr ystafell ymolchi ac mae'n dal i fod yn ofidus ac yn crio. Mae'r heddwadion sy'n bresennol yn perswadio'r fenyw i ddod allan o'r ystafell ymolchi ac maent yn sylwi bod ei hwyneb yn goch a bod cleisiau arno. Mae'r gŵr yn cael ei arestio ar amheuaeth o ymosod ar y fenyw. Mae'r fenyw yn gwrthod rhoi datganiad i'r heddwadion.

Mae'r gŵr yn arfer ei hawl i aros yn ddistaw pan gaiff ei gyfweld gan swyddogion yr heddlu dan rybudd (under caution). Mae'n cael ei gyhuddo o ymosodiad cyffredin (common assault). Mae'n pledio'n ddieuog ac mae ei achos yn cael ei ohirio ar gyfer treial (adjourned for trial). Mae'r fenyw yn gwrthod dod i'r llys i roi tystiolaeth gan ddweud nad yw hi'n ofni ei gŵr a'i bod am i'w perthynas barhau. Mae'r erlyniad (prosecution) yn dymuno dibynnu ar y cyfrif a roddodd y fenyw yn ystod ei galwad ffôn i'r gwasanaethau brys yn nhreial y gŵr.

Yn nhreial y gŵr, fel rhan o'r res gestae, a oes modd derbyn yr wybodaeth a roddodd y fenyw yn ystod yr alwad ffôn?

- A. Nac oes, gan na fydd y fenyw'n rhoi tystiolaeth lafar yn nhreial y gŵr.
- B. Nac oes, gan nad yw'r fenyw wedi rhoi datganiad ysgrifenedig.
- C. Oes, gan i'r wybodaeth gael ei rhoi dan amgylchiadau lle gellir diystyru'r posibilrwydd o ffugio (concoction).
- D. Oes, gan fod yr wybodaeth wedi'i chadarnhau gan y cochni a'r cleisio ar wyneb y fenyw a welodd swyddogion yr heddlu a oedd yn bresennol.
- E. Na, gan na chafodd yr wybodaeth ei rhoi i swyddog yr heddlu.

Cwestiwn 65

Mae tri ffrind yn berchen ar eiddo rhydd-ddaliadol (freehold) cofrestredig gyda'i gilydd fel tenantiaid cydradd (tenants in common) mewn cyfrannau cyfartal (equal shares). Mae'r eiddo yn ddarostyngedig i gyfamodau cyfyngiadol (restrictive covenants).

Mae un o'r ffrindiau wedi marw. Yn ddiweddar mae ysgutorion (executors) ei ystad wedi cael grant profiant (grant of probate).

Mae'r eiddo wrthi'n cael ei werthu i brynwr. Bydd hi'n dal yr eiddo mewn ymddiriedolaeth iddi hi a'i mab sy'n oedolyn.

Mae'r contract ar gyfer y gwerthiant wedi'i gyfnewid. Mae hyn yn ymgorffori'r Amodau Gwerthu Safonol (Pumed Argraffiad – Diwygiad 2018) heb unrhyw ddiwygiadau perthnasol.

Mae'r trosglwyddiad wrthi'n cael ei ddrafftio yn barod i'w gwblhau.

Pwy, os unrhyw un, sy'n gorfod gweithredu'r trosglwyddiad, ar wahân i'r ddau ffrind sy'n dal i fyw?

- A. Neb.
- B. Yr ysgutorion yn unig.
- C. Y prynwr yn unig.
- D. Yr ysgutorion a'r prynwr yn unig.
- E. Yr ysgutorion, y prynwr a'r mab sy'n oedolyn.

Cwestiwn 66

Mae cronfa ymddiriedolaeth, ag iddi un ymddiriedolwr yn unig, yn cael ei dal i ddyn am oes, gyda'r gweddilliad (remainder) i ferch y dyn sy'n 23 oed. Nid yw'r offeryn ymddiriedolaeth yn cynnwys unrhyw ddarpariaethau sy'n berthnasol i'r buddsoddiad.

Mae'r ferch yn awgrymu i'r ymddiriedolwr y dylid buddsoddi £200,000 o'r gronfa mewn tir yn Awstralia. Nid yw'r dyn wedi mynegi barn am hyn. Mae'r ymddiriedolwr yn asiant eiddo o Loegr sydd wedi ymddeol yn ddiweddar ond ychydig cyn ei ymddeoliad, treuliodd bum mlynedd yn gweithio yn Awstralia, lle datblygodd arbenigedd ym marchnad eiddo Awstralia. Mae'r ymddiriedolwr yn cytuno gydag awgrym y ferch ac yn buddsoddi £200,000 mewn tir yn Awstralia.

Yn ystod y flwyddyn ers i'r ymddiriedolaeth wneud y buddsoddiad, mae gwerth tir yn Awstralia wedi gostwng, ac erbyn hyn dim ond £100,000 yw gwerth y tir a brynwyd gan yr ymddiriedolaeth.

A oes gan yr ymddiriedolwr unrhyw atebolrwydd am y gostyngiad mewn gwerth?

- A. Nac oes, oherwydd ei fod wedi gweithredu fel dyn doeth busnes (prudent man of business).
- B. Nac oes, oherwydd ei fod wedi gweithredu'n unol ag awgrym y ferch.
- C. Nac oes, oherwydd bod y tir yn fuddsoddiad hirdymor.
- D. Oes, oherwydd bod tir dramor yn fuddsoddiad anawdurdodedig.
- E. Oes, oherwydd ei fod yn arbenigwr mewn gwerth tir yn Awstralia a dylai fod wedi gwybod nad oedd yn fuddsoddiad doeth.

Cwestiwn 67

Mae menyw yn credu bod ei chariad yn caru ar y slei (having an affair) ac yn mynd i'w gartref i'w wynebu a dod â'r berthynas i ben. Mae hi'n mynd â bag o eiddo'r cariad gyda hi er mwyn ei ddychwelyd iddo, sy'n cynnwys pâr o'i esgidiau ef. Nid yw ei chariad hi'n ateb ei ddrws blaen. Mae'r fenyw'n argyhoeddedig ei fod ef yn y cartref ac yn dechrau gwylltio. Mae hi'n sefyll yn ei ardd flaen ac yn gweiddi, gan fynnu iddo ei gadael hi i mewn.

Mae dyn yn dod allan o'r tŷ cyfagos ac yn sefyll ychydig y tu allan i'w ddrws blaen. Mae'r dyn yn gofyn i'r fenyw fod yn dawl, sy'n gwylltio'r fenyw ymhellach. Mae'r fenyw wedi'i gwahanu o'r dyn gan ffens dal rhwng cartref y cariad a'r tŷ cyfagos ond mae hi'n cymryd un o esgidiau ei chariad o'r bag ac yn ei daflu dros y ffens at y dyn. Mae hi'n bwriadu achosi i'r dyn ddisgwyl cael ei fwrw gan yr esgid a'i fwrw'n wirioneddol gydag ef. Mae'r dyn yn disgwyl i'r esgid ei fwrw, fel y byddai unrhyw berson rhesymol yn sefyllfa'r dyn. Mae'n gostwng ei ben yn gyflym ac mae'r esgid yn ei basio, gan fwrw'r drws blaen.

Mae'r dyn yn dychwelyd i'w dŷ ei hun, heb anafiadau, ac yn ffonio'r heddlu i adrodd am y digwyddiad.

A all y fenyw fod yn euog o ymosodiad cyffredin ar y dyn?

- A. Gall, oherwydd bod y dyn yn disgwyl cael ei fwrw gan yr esgid.
- B. Na all, oherwydd nid oedd unrhyw gyswllt corfforol uniongyrchol rhwng y dyn a'r fenyw.
- C. Na all, oherwydd ni wnaeth yr esgid gyswllt â'r dyn.
- D. Na all, oherwydd ni wnaeth y dyn ddisgwyl unrhyw gyswllt corfforol uniongyrchol rhyngddo ef a'r fenyw.
- E. Gall, oherwydd byddai person rhesymol yn sefyllfa'r dyn wedi disgwyl cael ei fwrw gan yr esgid.

Cwestiwn 68

Dair blynedd yn ôl, prynodd menyw rydd-ddaliad adeilad sy'n ddarostyngedig i les yr adeilad cyfan wedi'i diogelu gan Ddeddf Landlord a Tenant 1954 (Rhan II) (LTA).

Mae'r tenant yn rhedeg busnes recriwtio o'r adeilad.

Tymor y les yw 12 mlynedd ac mae deg mis o'r tymor yn weddill.

Ar dyddiad dod i ben contractiol y les, mae'r fenyw'n bwriadu ailffurfio'r adeilad, a'i droi'n fflatiau. Ni ellir cyflawni'r ailffurfio'n rhesymol heb gael meddiant o'r adeilad. Mae hi wedi cael y caniatâd cynllunio angenrheidiol ar gyfer y gwaith.

Mae'r fenyw newydd dderbyn hysbysiad o dan a.26 o LTA gan y tenant yn gofyn am les newydd.

Mae'r fenyw'n gofyn am gyngor cyfreithiol ynghylch y posibilrwydd o wrthod cais y tenant ar sail y ffaith ei bod hi'n bwriadu ailffurfio'r adeilad.

Pa gyngor dylai'r cyfreithiwr ei roi ynghylch y posibilrwydd y gall y fenyw wrthod cais y tenant am les newydd ar y sail hon?

- A. Gall y fenyw ddibynnu ar y sail orfodol (mandatory) hon a bod digollediad (compensation) yn daladwy.
- B. Gall y fenyw ddibynnu ar y sail orfodol (mandatory) hon ac nid yw digollediad (compensation) yn daladwy.
- C. Gall y fenyw ddibynnu ar y sail ddisgresiynol hon ac, os bydd y fenyw'n llwyddiannus yn gwrthod cais y tenant am les newydd ar y sail hon, bydd digollediad (compensation) yn daladwy.
- D. Ni all y fenyw ddibynnu ar y sail hon oherwydd nid yw hi wedi bod yn berchennog ar ei buddiant hi am ddigon hir.
- E. Ni all y fenyw ddibynnu ar y sail hon gan fod y les yn llai na 14 mlynedd o hyd.

Cwestiwn 69

Mae dyn yn pledio'n ddieuog i gyhuddiad (charge) o ymosodiad cyffredin a chynhelir ei dreial yn y Llys Ynadon.

Honnir bod y dyn wedi bwrw menyw yn yr wyneb yn ystod digwyddiad y tu allan i glwb nos mewn canol dinas yn oriau mân y bore. Mae'r dyn yn gwadu mai fe yw'r person a wnaeth fwrw'r fenyw. Mae dau dyst yn rhoi tystiolaeth yn nhreial y dyn, gan ddweud eu bod nhw wedi'i weld yn bwrw'r fenyw. Mae'r dyn yn rhoi tystiolaeth yn ei amddiffyniad ac yn dweud bod y ddau dyst wedi gwneud camgymeriad.

Caiff y dyn ei ganfod yn euog o ymosodiad cyffredin ac mae'n dymuno apelio yn erbyn ei euogfarn i Lys y Goron.

Sut caiff apêl y dyn ei dyfarnu gan Lys y Goron?

- A. Mewn gwrandawriad o'r holl dystiolaeth gan Farnwr Llys y Goron mewn eisteddiad gydag ynadon llewg (lay).
- B. Mewn gwrandawriad o'r holl dystiolaeth gan Farnwr Llys y Goron a rheithgor.
- C. Mewn gwrandawriad o'r holl dystiolaeth gan Farnwr Llys y Goron mewn eisteddiad ar ei ben ei hun.
- D. Gan Farnwr Llys y Goron mewn eisteddiad ar ei ben ei hun gan ystyried dim ond seiliau ysgrifenedig yr apêl.
- E. Gan Farnwr Llys y Goron mewn eisteddiad ar ei ben ei hun gan ystyried dim ond pwyntiau'r gyfraith a ardystiwyd gan y Llys Ynadon.

Cwestiwn 70

Mae menyw oedrannus yn mynd i fyw gyda'i merch oherwydd ei bod hi'n mynd yn gorfforol fethedig (physically infirm) ac nid yw hi'n gallu byw'n annibynnol mwyach. Wrth symud i mewn gyda'i merch, mae'r fenyw'n penderfynu rhoi mwyafrif ei hystad i'w merch. Mae hi'n cau y rhan fwyaf o'i chyfrifon banc a chymdeithas adeiladu ac yn trosglwyddo'r balansau terfynol (tua £900,000) i'w merch. Nid yw'r fenyw'n gwneud unrhyw roddion eraill.

Ddwy flynedd yn ddiweddarach, mae'r fenyw yn marw ac mae ei hystad yn cynnwys:

- cyd-gyfrif banc gyda'i merch gyda balans o £30,000
- cyfrif cynilo yn enw'r fenyw yn unig â balans o £75,000

Nid oes gan y fenyw unrhyw asedau dramor ac nid oes ganddi fuddiant dan ymddiriedolaeth.

Mae'r fenyw yn gadael ewyllys lle mae hi'n penodi ysgutorion, ac yn rhoi ei hystad i'w hoff elusen.

Mae'r ysgutorion yn paratoi'r cais am grant profiant ac yn dymuno gwybod a yw'n ofynnol iddynt gyflwyno ffurflen IHT400.

Pa un o'r canlynol sy'n esbonio orau a oes rhaid i'r ysgutorion gyflwyno ffurflen IHT400?

- A. Nid oes rhaid iddynt, oherwydd bod gwerth ystad y fenyw yn llai na £3,000,000.
- B. Mae'n rhaid iddynt, oherwydd bod Treth Etifeddiant yn daladwy ar farwolaeth y fenyw.
- C. Nid oes rhaid iddynt, oherwydd rhoddwyd ystad weddilliol y fenyw i elusen.
- D. Mae'n rhaid iddynt, oherwydd bod gan y fenyw fuddiant mewn cyd-gyfrif banc.
- E. Nid oes rhaid iddynt, oherwydd ni wnaeth y fenyw unrhyw drosglwyddiadau trethadwy cyfnod oes (lifetime chargeable transfers).

Cwestiwn 71

Mae menyw yn berchen ar dŷ rhydd-ddaliadol a digofrestredig gyda gardd fawr. Am gydnabyddiaeth o £10,000, mae hi'n rhoi hawl i'w chymydog ddefnyddio llwybr dros ei gardd am byth (in perpetuity).

Mae'r fenyw a'r cymydog yn ymrwymo i weithred (deed) a ddrafftwyd gan gyfreithiwr y fenyw sy'n cofnodi'r holl delerau y cytunwyd arnynt.

A oes rhaid cofrestru'r hawddfaint (easement) hon?

- A. Oes, oherwydd ei bod yn cael ei rhoi wedi 1925, rhaid iddi gael ei chofrestru fel pridiant tir (land charge) D(iii).
- B. Oes, oherwydd ei bod yn sbarduno cofrestriad cyntaf o'r rhydd-ddaliad a rhaid ei diogelu gan hysbysiad ar y Gofrestr Arwystlon (Charges Register) o'r teitl rhydd-ddaliad sydd newydd gofrestru.
- C. Nac oes, oherwydd ei bod yn warediad cofrestradwy (registrable disposition) ond mae'n ddarostyngedig i'r athrawiaeth hysbysu (doctrine of notice).
- D. Nac oes, oherwydd ei bod yn rhwymo'r byd (binds the world).
- E. Nac oes, oherwydd ei bod yn sbarduno cofrestriad cyntaf o'r rhydd-ddaliad ac mae wedi'i diogelu fel buddiant gor-redol (overriding interest).

Cwestiwn 72

Mae cwmni o gyfreithwyr yn gweithredu ar ran prynwr eiddo. Mae'r cwmni yn dal £1,500 i'r cleient ar gyfrif costau yn ei gyfrif banc cleientiaid cyffredinol. Mae'r cwmni yn derbyn anfoneb am £400 ynghyd â £80 o TAW mewn perthynas â ffi syrfêwr wedi'i hanfon i'r cwmni. Mae'r cleient yn gofyn i'r cwmni dalu'r anfoneb.

Pa un o'r canlynol sy'n esbonio orau sut y dylai'r cwmni dalu'r anfoneb?

- A. Dylai'r cwmni dalu £480 o'i gyfrif banc busnes gan ddefnyddio'r prif ddull.
- B. Dylai'r cwmni dalu £480 o'i gyfrif banc cleientiaid cyffredinol gan ddefnyddio'r prif ddull.
- C. Dylai'r cwmni dalu £480 o'i gyfrif banc busnes gan ddefnyddio'r dull asiant.
- D. Dylai'r cwmni dalu £480 o'i gyfrif banc cleientiaid cyffredinol gan ddefnyddio'r dull asiant.
- E. Dylai'r cwmni dalu £400 o'i gyfrif banc cleientiaid cyffredinol gan ddefnyddio'r dull asiant ac £80 o'i gyfrif banc busnes gan ddefnyddio'r prif ddull.

Cwestiwn 73

Mae dyn yn prynu tŷ ac fe yw'r unig berchennog cyfreithiol. Mae ei chwaer yn symud i mewn gyda'r dyn ar ôl gwahanu o'i gŵr oherwydd nid yw hi'n gallu dod o hyd i unrhyw lety mae'n gallu fforddio ei rentu. Wrth drafod perchnogaeth y tŷ â'i chwaer, mae'r dyn yn addo y bydd yn: "gofalu amdani'n ariannol". Mae'r dyn yn esbonio na fydd yn rhaid iddi dalu unrhyw rent am fyw yn y tŷ oherwydd nid oes ganddo forgais. Maent yn cytuno y bydd hi'n talu hanner y costau tanwydd a threth y cyngor ac yn rhannu tasgau domestig yn y cartref.

Ddwy flynedd ar ôl i'r chwaer symud i mewn, mae'r dyn yn marw gan adael ei ystad i elusen. Erbyn hyn, mae sefyllfa ariannol ei chwaer wedi gwella yn dilyn terfynu ei hysgariad o'i gŵr.

Mae'r chwaer yn hawlio bod ganddi fuddiant llesionol (beneficial interest) yn y tŷ sy'n codi dan ymddiriedolaeth ddeongliadol bwriad cyffredin (common intention constructive trust).

A oes gan y chwaer fuddiant llesionol yn y tŷ dan ymddiriedolaeth ddeongliadol bwriad cyffredin?

- A. Oes, oherwydd gellir dod i gasgliad bod bwriad cyffredin i rannu'r buddiant llesionol o'r drafodaeth ddatganedig (express discussion) am ei sefyllfa ariannol hi.
- B. Nac oes, oherwydd nid oedd hi'n wraig y dyn nac yn bartner heb briodi.
- C. Oes, oherwydd ei bod hi wedi gweithredu i'w niwed ei hun (to her detriment) drwy rannu tasgau domestig a chyfrannu at gostau'r cartref.
- D. Nac oes, oherwydd nid yw hi wedi gwrthbrofi'r rhagdybiaeth mai'r dyn yw'r unig berchennog llesionol.
- E. Nac oes, oherwydd nid yw hi wedi dioddef unrhyw niwed oherwydd bod ei sefyllfa ariannol wedi gwella ac nid yw hi'n dibynnu ar y dyn mwyach.

Cwestiwn 74

Mae menyw yn cytuno i roi benthyg ei fan hi i ddyn ar ôl iddo ddweud wrthi fod angen y fan arno i gyflawni "ychydig o fusnes". Mae'r fenyw'n gyfarwydd iawn â'r dyn ac yn ymwybodol bod ganddo sawl euogfarn am droseddau dwyn, bwrgleriaeth a lladrad. Nid yw'r dyn yn rhoi unrhyw fanylion i'r fenyw am yr hyn mae'n bwriadu ei wneud gyda'r fan ac nid yw'n dweud wrthi pryd neu ble mae'n bwriadu ei defnyddio. Nid yw hi'n gofyn unrhyw gwestiynau iddo am ddefnydd arfaethedig y fan. Mae hi'n credu y bydd e'n defnyddio'r fan i gyflawni rhyw fath o drosedd a gyflawnwyd ganddo yn y gorffennol ac mae hithau'n bwriadu ei helpu i gyflawni trosedd o'r fath wrth fenthyg y fan iddo.

Ychydig o ddiwrnodau'n ddiweddarach, mae'r dyn, ar ei ben ei hun, yn defnyddio'r fan i gyflawni bwrgleriaeth.

Caiff ei arestio gan yr heddlu ychydig wedi hynny a chaiff y dyn a'r fenyw eu cyhuddo (charged) o fwrgleriaeth o ganlyniad.

Pa un o'r canlynol sy'n esbonio orau a ellir canfod y fenyw'n euog o'r drosedd o fwrgleriaeth drwy ddarparu'r fan a ddefnyddiwyd yn y drosedd?

- A. Ni all fod yn euog oherwydd er ei bod hi wedi cynorthwyo'r dyn yn fwriadol i gyflawni'r drosedd o fwrgleriaeth, nid oedd hi'n bresennol ar adeg cyflawni'r drosedd.
- B. Ni all hi fod yn euog oherwydd er ei bod hi wedi cynorthwyo'r dyn yn fwriadol i gyflawni'r drosedd o fwrgleriaeth, nid oedd hi'n gwybod pryd neu ble y byddai'n cyflawni'r drosedd.
- C. Gall hi fod yn euog oherwydd ei bod hi wedi cynorthwyo'r dyn yn fwriadol i gyflawni trosedd ac roedd y drosedd o fwrgleriaeth o fewn yr ystod o droseddau roedd hi'n bwriadu eu cynorthwyo.
- D. Ni all fod yn euog oherwydd er ei bod ei wedi cynorthwyo'r dyn i gyflawni trosedd yn fwriadol, nid oedd hi'n gwybod yn bendant y byddai'r dyn yn cyflawni trosedd o fwrgleriaeth.
- E. Gall hi fod yn euog oherwydd ei bod hi wedi cynorthwyo'r dyn yn fwriadol i gyflawni trosedd ac mae hi'n atebol am unrhyw drosedd y mae e'n ei chyflawni wrth ddefnyddio'r fan.

Cwestiwn 75

Mae cyfreithiwr yn gweithredu ar ran dyn wrth brynu tŷ menyw. Nid yw contractau wedi'u cyfnewid eto ac mae'r cyfreithiwr ar fin gwneud chwiliadau ac ymholiadau.

Mae'r dyn wedi clywed bod y fenyw wedi torri coeden i lawr yn ei gardd yn ddiweddar, a oedd yn fwy na 100 mlwydd oed. Gwelodd y dyn fonyn coeden (tree stump) pan archwiliodd e'r eiddo. Mae'r dyn hefyd wedi clywed bod y fenyw wedi cweryla sawl tro gyda'i chymydog am gi'r cymydog yn cyfarth. Mae'r dyn yn deall bod y fenyw wedi torri'r goeden i lawr i fod yn faleisus i'r cymydog, oherwydd bod y goeden yn cynnig cysgod i ardd y cymydog. Nid oes unrhyw gyfathrebu wedi bod rhwng y dyn a'r fenyw.

Mae angen i'r cyfreithiwr adrodd yn ôl i'r dyn am unrhyw broblemau sy'n codi yn sgil torri'r goeden i lawr a pherthynas y fenyw â'i chymydog.

Pa un/pa rai o'r chwiliadau a'r ymholiadau canlynol y bydd yn rhaid i'r cyfreithiwr ei wneud/eu gwneud er mwyn adrodd am y materion hyn wrth y dyn?

- A. Chwiliad awdurdod lleol yn unig.
- B. Chwiliad awdurdod lleol ac ymholiadau am y gwerthwr yn unig.
- C. Chwiliad amgylcheddol a chwiliad awdurdod lleol yn unig.
- D. Chwiliad amgylcheddol ac ymholiadau y gwerthwr yn unig.
- E. Ymholiadau y gwerthwr yn unig.

Cwestiwn 76

Mae partner mewn cwmni o gyfreithwyr yn cynnal archwiliad rheolaidd o ffeil y mae cyfreithiwr sy'n gyflogedig yn y cwmni hwnnw wedi gweithio arni. Mae'r ffeil yn ymwneud â mater lle'r oedd y cyfreithiwr yn gweithredu ar ran banc wrth drefnu morgais ar gyfer eiddo masnachol.

Wrth gynnal yr archwiliad, mae'r partner yn darganfod nad yw'r cyfreithiwr wedi cofrestru morgais y banc yn y Gofrestrfa Tir ac felly nid yw wedi cyflawni cyfarwyddiadau'r banc. Mae'n cael ei gadarnhau mai dyma'r unig achlysur lle nad yw'r cyfreithiwr wedi cofrestru morgais.

Wedi trafod y mater â'r cyfreithiwr, mae'r partner yn hyderus bod y cyfreithiwr yn gymwys i gyflawni ei rôl. Fodd bynnag, mae'r amgylchiadau'n golygu bod y partner yn credu y gallai'r banc ddioddef colled sylweddol o ganlyniad i'r hepgoriad hwn.

Pa un o'r canlynol yw'r ffordd orau o weithredu i'r partner nawr?

- A. Rhaid i'r partner esbonio'r sefyllfa i'r banc a rhoi cyngor bod angen cyngor cyfreithiol annibynnol.
- B. Rhaid i'r partner roi gwybod i'r Ombwdsmon Cyfreithiol am hepgoriad y cwmni i gofrestru'r morgais.
- C. Rhaid i'r partner roi gwybod i'r Awdurdod Rheoleiddio Cyfreithwyr am hepgoriad y cwmni i gofrestru'r morgais ac anfon copi o'r ffeil iddo.
- D. Rhaid i'r partner ddarparu manylion yswirwyr indemniad proffesiynol y cwmni i'r banc.
- E. Rhaid i'r partner ddychwelyd yr holl ffioedd a dalwyd gan y banc i'r cwmni mewn perthynas â'r ffeil hon.

Cwestiwn 77

Mae merch sy'n 14 oed yn cael ei chanfod yn euog mewn treial yn y Llys Ieuenctid am drosedd o glwyfo (wounding) yn groes i a.20 o Ddeddf Troseddau Corfforol 1861 a bydd hi'n cael ei dedfrydu. Mae'r llys wedi derbyn adroddiad cyn dedfrydu. Dyma drosedd gyntaf y ferch.

Wrth bennu'r ddedfryd briodol, mae'r ynadon yn ystyried gorchymyn cadw a hyfforddi (detention and training order - DTO) am wyth mis, ond maent yn dod i'r casgliad cywir na ellir rhoi'r ddedfryd hon i'r ferch.

Pam mae'r ynadon yn gywir nad oes modd rhoi'r ddedfryd hon i'r ferch?

- A. Oherwydd y cyfnod hiraf ar gyfer DTO y gellir ei roi yn y Llys Ynadon yw chwe mis.
- B. Oherwydd nid yw'r ferch wedi cael dedfryd o orchymyn adsefydlu ieuenctid o'r blaen.
- C. Oherwydd nid yw'r drosedd yn drosedd dditiadwy yn unig (indictable only offence).
- D. Oherwydd nid yw'r ferch yn droseddwr mynych (persistent offender).
- E. Oherwydd nid yw'r ferch wedi cael dedfryd o orchymyn atgyfeirio (referral order) o'r blaen.

Cwestiwn 78

Deng mlynedd yn ôl, prynodd brawd a chwaer dŷ i fyw ynddo gyda'i gilydd ar ôl iddynt adael y brifysgol. Pris prynu'r tŷ oedd £200,000. Cyfrannodd y chwaer £80,000 tuag at y pris prynu a chyfrannodd y brawd £20,000. Cyllidwyd gweddill y pris prynu gan gyd-forgais.

Roedd y weithred drosglwyddo (transfer deed) i'r brawd a'r chwaer yn cynnwys datganiad eu bod nhw'n cyd-berchen ar y tŷ fel cyd-denantiaid mewn ecwiti (joint tenants in equity).

Ers hynny, mae'r brawd wedi cyfarwyddo ei gyfreithiwr i hollti y cyd-denantiaeth mewn ecwiti.

Anfonodd cyfreithiwr y brawd rybudd hollti (notice of severance) o'r cyd-denantiaeth mewn ecwiti ('y Rhybudd') drwy Signed For y Post Brenhinol (sef y fersiwn fodern o 'Recorded Delivery'). Pan gyrrhaeddodd y Rhybudd y tŷ, cymerodd y glanhawr ohono a llofnodi i gadarnhau ei fod wedi'i dderbyn pan oedd y brawd a'r chwaer allan yn y gwaith. Fodd bynnag, yn ddiotal mae'r glanhawr wedi rhoi'r Rhybudd ar frig cwpwrdd uchel ac nid yw'r chwaer, yr oedd y Rhybudd wedi'i gyfeirio ati, wedi ei weld.

Wythnos yn ddiweddarach, bu farw'r chwaer mewn damwain beic.

Beth oedd natur perchnogaeth y tŷ mewn ecwiti yn syth cyn marwolaeth y chwaer?

- A. Cyd-denantiaeth gyda'r brawd a'r chwaer ill dau yn dal y cyfan.
- B. Cyd-denantiaeth gyda'r brawd a'r chwaer yn dal 50% yr un.
- C. Tenantiaeth ar y cyd (tenancy in common) gyda'r brawd a'r chwaer yn dal 50% yr un.
- D. Tenantiaeth ar y cyd (tenancy in common) gyda'r brawd yn dal 20% a'r chwaer yn dal 80%.
- E. Tenantiaeth ar y cyd (tenancy in common) 50%, gyda'r brawd yn dal 10% a'r chwaer yn dal 40%, ac mae'r 50% sy'n weddill yn gyd-denantiaeth gyda'r brawd a'r chwaer ill dau yn dal y cyfan o'r 50% hwnnw.

Cwestiwn 79

Mae gan ddyn, sy'n 75 oed ac sydd yng nghamau cynnar dementia, apwyntiad gyda chyfreithiwr i lunio ewyllys newydd. Mae ewyllys bresennol y dyn yn rhoi popeth i'w wraig gyda rhodd sylweddol i'w ferch os bydd ei wraig yn marw cyn ef.

Mae'r dyn yn dweud wrth y cyfreithiwr ei fod ef a'i ferch wedi cael ffræ ddifrifol ac nid yw e am iddi fod yn fuddiolwr i'w ewyllys mwyach. Byddai'n well ganddo i'r arian fynd at "achos da" ac mae am i elusen sy'n ymchwilio i driniaethau ar gyfer dementia fod yn fuddiolwr amnewidiol (substitutional beneficiary) os na fydd ei wraig yn ei oroesi.

Mae'r dyn yn rhoi atodlen o'i asedau i'w gyfreithiwr yr oedd yn bosib iddo ei pharatoi gyda help ei wraig.

Mae'r cyfreithiwr yn gofyn am wybodaeth am ddiagnosis meddygol y dyn. Mae'r dyn yn rhoi adroddiad meddygol iddi a baratowyd chwe mis yn ôl sy'n dweud bod arno ddementia. Mae'n nodi, er bod y dyn yn dangos arwyddion o fod yn anghofus, bydd ei weithrediad gwybyddol (cognitive function) yn gwaethygu'n raddol. Mae'r cyfreithiwr yn siarad â'r dyn am yr archwiliad meddygol ac mae hi'n dod i'r casgliad bod yr adroddiad meddygol yn gynhwysfawr.

Pa gam, os o gwbl, y dylai'r cyfreithiwr ei gymryd i gadarnhau bod gan y dyn allu ewyllysiol (testamentary capacity)?

- A. Dylai hi gael cydsyniad y dyn i ymgynghori ag ymarferydd meddygol i gadarnhau a oes ganddo'r gallu i wneud ewyllys newydd.
- B. Ni fydd yn rhaid iddi gymryd unrhyw gamau gan ei bod hi'n fodlon bod yr adroddiad meddygol yn gynhwysfawr.
- C. Dylai hi roi copi o'r adroddiad meddygol gydag ewyllys newydd y dyn i gadarnhau bod ganddo allu ewyllysiol (testamentary capacity) pan wnaeth ei ewyllys newydd.
- D. Dylai hi ofyn am gydsyniad y dyn i ymgynghori â'r wraig i wirio cywirdeb ei gyfarwyddiadau.
- E. Dylai hi gael cydsyniad y dyn i ymgynghori â'i ymarferydd meddygol i gadarnhau mai'r adroddiad meddygol yw'r un diweddaraf a baratowyd ar ei gyfer.

Cwestiwn 80

Mae cronfa ymddiriedolaeth yn cynnwys cyfranddaliad mawr mewn cwmni cyfyngedig. Caiff un o ymddiriedolwyr yr ymddiriedolaeth ei benodi'n gyfarwyddwr y cwmni o ganlyniad i berchnogaeth yr ymddiriedolaeth o'r cyfrannau. Mae'r ymddiriedolwr yn derbyn £10,000 mewn ffioedd cyfarwyddwr a £3,000 pellach mewn ad-daliad am dreuliau a gafwyd wrth gyflawni ei ddyletswyddau fel cyfarwyddwr. Nid yw gweithred yr ymddiriedolaeth (trust deed) yn dweud dim ynghylch a allai'r ymddiriedolwr gadw naill ai'r ffioedd neu'r treuliau.

Pa un o'r datganiadau canlynol sy'n esbonio orau sefyllfa'r ymddiriedolwr?

- A. Gall gadw'r ffioedd a'r treuliau.
- B. Gall gadw'r treuliau ond dim y ffioedd.
- C. Ni all gadw'r ffioedd na'r treuliau.
- D. Gall gadw'r ffioedd a'r treuliau os caniateir iddo wneud hynny gan y cyfarwyddwyr eraill.
- E. Gall gadw'r ffioedd a'r treuliau os caniateir iddo wneud hynny gan yr ymddiriedolwyr eraill.

Cwestiwn 81

Caiff dyn ei gyhuddo o (charged with) fwrqlera tŷ annedd ddibreswyl (unoccupied dwelling house) lle caiff nwyddau trydanol eu dwyn. Caiff ei ryddhau ar fechnïaeth o orsaf yr heddlu i fynd i'r gwrandawriad cyntaf yn y Llys yr Ynadon. Nid oes gan y dyn euogfarnau blaenorol.

Mae cyfreithiwr y dyn yn derbyn manylion cychwynnol achos yr erlyniad cyn y gwrandawriad cyntaf ac yn cymryd cyfarwyddiadau'r dyn. Mae'r dyn yn gwadu'r honiad o fwrqleriaeth ac mae ei gyfreithiwr yn ei gynghori i gyflwyno ple dieuog yn y gwrandawriad cyntaf. Mae'r dyn yn dweud wrth ei gyfreithiwr yr hoffai gael ei dreial yn Llys y Goron gerbron rheithgor. Mae'n gofyn i'w gyfreithiwr sut y gwneir y penderfyniad am ble i gynnal ei dreial am drosedd bwrqleriaeth.

Pa gyngor dylai'r cyfreithiwr ei roi mewn perthynas â sut y gwneir penderfyniad am ble i gynnal treial y dyn?

- A. Bydd yr ynadon yn penderfynu a ddylent dderbyn awdurdodaeth am y treial ac os bydd yr ynadon yn derbyn awdurdodaeth, gall y dyn ddewis cael treial yn Llys y Goron gerbron rheithgor.
- B. Rhaid i'r ynadon anfon yr achos at Lys y Goron ar gyfer treial a chaiff y dyn ei brofi gan reithgor.
- C. Mae gan yr ynadon awdurdodaeth weithredol (exclusive jurisdiction) dros achos y dyn ac ni ellir ei brofi yn Llys y Goron gan reithgor.
- D. Bydd yr ynadon yn penderfynu derbyn yr awdurdodaeth am y treial a dim ond os bydd yr ynadon yn gwrthod awdurdodaeth y gellid profi'r dyn mewn Llys y Goron gerbron rheithgor.
- E. Bydd yr ynadon yn gwahodd y dyn i ddewis a ddylid ei brofi yn Llys y Goron gerbron rheithgor.

Cwestiwn 82

Mae prynwr wedi cyfnewid contractau ar gyfer prynu tŷ rhydd-ddaliadol. Mae'r dyddiad cwblhau yn y contract yn bum niwrnod ar ôl y cyfnewid ('y Dyddiad').

Y diwrnod ar ôl cyfnewid y contractau, mae'r prynwr yn dweud wrth ei gyfreithiwr na all hi ddod o hyd i'r cronfeydd angenrheidiol i gwblhau ei phryniant am ddwy wythnos arall.

Mae'r contract yn ymgorffori'r Amodau Gwerthu Safonol (Pumed Argraffiad - Diwygiad 2018) (SCS) heb amodau arbennig perthnasol.

Mae'r prynwr yn ceisio cyngor am ei sefyllfa'n unol â'r contract, gan gofio na all hi gwblhau ar y Dyddiad.

Pa gyngor dylid ei roi i'r prynwr?

- A. Bydd yr SCS yn amnewid (substitute) dyddiad 15 niwrnod gwaith ar ôl dyddiad cyfnewid y contractau fel y dyddiad cwblhau newydd (gan fod amser yn brin) ac ar ôl hyn, gall y gwerthwr ailwerthu'r tŷ os nad yw'r cwblhad wedi digwydd erbyn hynny.
- B. Bydd yr SCS yn amnewid dyddiad 20 o ddiwrnodau gwaith ar ôl cyfnewid y contractau fel y dyddiad cwblhau newydd (gan fod amser yn brin), ac ar ôl hyn, gall y gwerthwr gyflwyno hysbysiad o ddad-wneud (notice of rescission) a hawlio iawndal (damages) os nad yw'r cwblhad wedi digwydd erbyn hynny.
- C. Mae'r SCS yn darparu bod amser yn brin felly bydd gan y prynwr tan 6pm ar y Dyddiad i gwblhau, ac os na fydd yn gwneud hynny bydd gan y gwerthwr hawl i ddad-wneud (rescind) y contract a hawlio iawndal (damages) ar unwaith.
- D. Mae'r SCS yn darparu nad yw amser yn brin a bydd gan y gwerthwr hawl ar unrhyw adeg wedi 2pm ar y Dyddiad i fforffedu a chadw'r blaendal a'r llog a gronwyd ond gall roi pum niwrnod gwaith pellach i'r prynwr gwblhau (gan fod amser yn brin).
- E. Mae'r SCS yn darparu nad yw amser yn brin a bydd gan y gwerthwr hawl ar unrhyw adeg wedi 2pm ar y Dyddiad i roi hysbysiad i'r prynwr i gwblhau (notice to complete) sy'n gwneud amser yn brin ac yn rhoi deng niwrnod gwaith i gwblhau.

Cwestiwn 83

Mae ewyllysiwr yn marw ac mae ei ysgutor yn ystyried telerau ei ewyllys. Mae'r ewyllys yn cynnwys y cymal canlynol:

"Rhoddaf y swm o £20,000 yn ddi-dreth i'm nith (niece) ar yr amod ei bod hi'n cyrraedd 18 oed."

Rhoddir yr ystad weddilliol i bartner sifil yr ewyllysiwr sy'n goroesi'r ewyllysiwr.

Bu farw'r nith yn ddiewyllys yn 20 oed, dair blynedd cyn yr ewyllysiwr. Cafodd ei goroesi gan ei gŵr a'u hunig blentyn, sy'n fab 3 oed. Gwerth ystad y nith oedd £6,000 net.

Pa un o'r datganiadau canlynol sy'n rhoi'r cyngor gorau i'r ysgutor ynglŷn â chymynrodd (legacy) y nith?

- A. Bydd y gymynrodd o £20,000 yn rhan o ystad y nith a bydd yn pasio i'w gŵr yn unol â diewyllysedd y nith.
- B. Bydd y gymynrodd o £20,000 yn rhan o ystad y nith a bydd yn cael ei chadw mewn ymddiriedolaeth i'w mab yn unol â diewyllysedd y nith.
- C. Bydd y gymynrodd o £20,000 yn rhan o ystad y nith a bydd yn cael ei chadw mewn ymddiriedolaeth i'w mab o dan a.33 o Ddeddf Ewyllysiau 1837.
- D. Bydd y gymynrodd o £20,000 yn methu a bydd yn pasio i bartner sifil yr ewyllysiwr fel rhan o'r ystad weddilliol.
- E. Bydd y gymynrodd o £20,000 yn methu a bydd yn pasio yn unol â diewyllysedd rhannol yr ewyllysiwr.

Cwestiwn 84

Roedd dyn yn berchen ar dŷ rhydd-ddaliadol cofrestredig yn Lloegr heb forgais. Er mwyn cyllido estyniad yn y tŷ, benthycodd swm mawr o arian o'i fanc a rhoi morgais cyfreithiol cyntaf i'r banc.

Roedd y cyfreithiwr sy'n cynrychioli'r dyn a'i fanc yn ymdrin â chwblhad y morgais cyfreithiol hwn yn syth cyn mynd ar wyliau. Cynhaliodd y cyfreithiwr y chwiliadau priodol. Cafodd y morgais ei gwblhau a'i ddyddio ar ddiwrnod olaf yn y gwaith y cyfreithiwr cyn mynd ar ei gwyliau ac ni chafodd y cyfreithiwr y cyfle i gofrestru'r morgais gyda'r Gofrestrfa Tir yn syth.

Wrth ddychwelyd o'i gwyliau, mae'r cyfreithiwr am barhau i gwblhau cofrestriad y morgais yn gyflym i sicrhau na chaiff unrhyw derfyn amser pwysig ei golli.

Erbyn pryd dylai'r cyfreithiwr gyflwyno cais i gofrestru'r morgais yn y Gofrestrfa Tir?

- A. Dyddiad dod i ben y cyfnod amddiffyn yn y chwiliad pridiannau tir canolog (central land charges search) (K15) yn erbyn enw'r dyn.
- B. Dyddiad dod i ben deufis o ddyddiad cwblhau'r morgais.
- C. Dyddiad dod i ben y cyfnod blaenoriaeth yn chwiliad y Gofrestrfa Tir (OS1).
- D. Dyddiad dod i ben y cyfnod amddiffyn yn y chwiliad methdaliad (K16) yn erbyn y dyn.
- E. Dyddiad dod i ben y cyfnod am dalu unrhyw Dreth Dir y Dreth Stamp.

Cwestiwn 85

Mae menyw yn cerdded ar hyd ffordd pan fydd dyn yn dod tuag ati yn gofyn iddi am arian. Mae'r fenyw'n gwrthod rhoi unrhyw arian iddo ac mae'r dyn yn ei sarhau (insult).

Mae'r fenyw'n gwylltio ac yn slapio'r dyn gyda'i llaw dde, gan sylweddoli wrth iddi wneud hynny y gallai hi achosi peth niwed corfforol iddo. Mae'r fenyw yn gwisgo modrwy ar fys ei llaw dde sy'n achosi toriad croen dwfn i foch y dyn wrth iddi ei slapio. Nid yw'r fenyw yn meddwl o gwbl am ei modrwy wrth iddi slapio'r dyn ac nid yw hi'n sylweddoli y gallai hi dorri croen ei wyneb. Nid yw hi'n bwriadu clwyfo nac anafu'r dyn yn ddifrifol.

Caiff y fenyw ei harestio mewn perthynas â'r digwyddiad ac yn ddiweddarach, caiff ei chyhuddo o (charged with) glwyfo'r dyn yn faleisus (malicious wounding) yn groes i a.20 o Ddeddf Troseddau Corfforol 1861.

A oes gan y fenyw y mens rea sy'n ofynnol ar gyfer y drosedd o glwyfo'n faleisus wrth iddi slapio'r dyn?

- A. Nac oes, oherwydd ni wnaeth hi sylweddoli y gallai hi glwyfo'r dyn.
- B. Nac oes, oherwydd ni wnaeth hi fwriadu clwyfo'r dyn.
- C. Oes, oherwydd ei bod hi wedi sylweddoli y gallai hi achosi peth niwed corfforol i'r dyn.
- D. Nac oes, oherwydd wnaeth hi ddim bwriadu anafu'r dyn yn ddifrifol.
- E. Oes, oherwydd ei bod hi wedi bwriadu defnyddio grym ar y dyn a gwnaeth y grym hwnnw achosi clwyf.

Atebion

Cwestiwn	Ateb
46	E
47	A
48	D
49	C
50	D
51	A
52	E
53	B
54	C
55	D
56	A
57	E
58	B
59	D
60	B
61	B
62	C
63	A
64	C
65	C
66	D
67	A
68	A
69	A
70	B
71	D
72	A
73	D
74	C
75	B
76	A
77	D
78	C
79	A
80	B
81	A
82	E
83	D
84	C
85	C

Mae'r ddogfen hon yn ddarostyngedig i'n telerau ac amodau gwasanaeth, gan gynnwys y darpariaethau hawlfraint a nodau masnach.

I gael gwybod mwy: <https://sqe.sra.org.uk/policies/website-terms-and-conditions-policy>